

अनंतरं वसिष्ठगमनानंतरं ॥ गौतमः प्रत्यपूरयद्वसिष्ठकर्तव्यं हौत्रात्विज्यं राज्ञ इति शेषः ॥ ११ ॥ तान्विप्रानत्र्यादीनित्यर्थः ॥ १२ ॥ १३ ॥ तदंतरं वसिष्ठेन प्रतीक्षणीयमि
त्युक्तमवकाशं गौतमेन पूरितमपश्यत् कर्तव्यमार्त्विज्यं गौतमेन क्रियमाणमपश्यदित्यर्थः ॥ १४ ॥ निद्रया पल्लतः असमाप्ते एव सचेदिति भावः ॥ १५ ॥ १६ ॥ माम

अनंतरं महाविप्रो गौतमः प्रत्यपूरयत् ॥ वसिष्ठोऽपि महातेजा इन्द्रयज्ञमथाकरोत् ॥ ११ ॥ निमिस्तुराजा विप्रांस्तान्समानीय नराधिपः ॥
अयजद्विमवत्पार्श्वे स्वपुरस्य समीपतः ॥ १२ ॥ पंचवर्षसहस्राणि राजा दीक्षामथाकरोत् ॥ इन्द्रयज्ञावसाने तु वसिष्ठो भगवानृषिः ॥
॥ १३ ॥ सकाशमागतो राज्ञो हौत्रं कर्तुमनिंदितः ॥ तदंतरमथापश्यद्वौतमेनाभिपूरितं ॥ १४ ॥ कोपेन महता विष्टो वसिष्ठो ब्रह्मणः सुतः ॥
स राज्ञो दर्शनाकांक्षी मुहूर्तं समुपाविशत् ॥ तस्मिन्नह निराजर्षिर्निद्रया पल्लतो भृशं ॥ १५ ॥ ततो मन्युर्वसिष्ठस्य प्रादुरासीन्महात्मनः ॥ अद
र्शनेन राजर्षेर्व्याहर्तुमुपचक्रमे ॥ १६ ॥ यस्मात्त्वमन्यं वृतवान्मामवज्ञाय पार्थिव ॥ चेतनेन विनाभूतो देहस्ते पार्थिवैष्यति ॥ १७ ॥ त
तः प्रबुद्धो राजा तु श्रुत्वा शापमुदाहृतं ॥ ब्रह्मयोनिमथोवाच स राजा क्रोधमूर्छितः ॥ १८ ॥ अजानतः शयानस्य क्रोधेन कलुषीकृतः ॥
उक्तवान्मम शापाग्निं यमदंडमिवापरं ॥ १९ ॥ तस्मात्तवापि ब्रह्मर्षे चेतनेन विना कृतः ॥ देहः स सुचिरप्रख्या भविष्यति न संशयः ॥
॥ २० ॥ इति रोषवशाद्बुभौत दानीमन्योन्यं शपितौ नृपद्विजेंद्रौ ॥ सहसैव बभूवतुर्विदेहौ तत्तुल्याधिगतप्रभाववतौ ॥ २१ ॥ इत्यार्षे
श्रीमद्रामायणे वाल्मीकीये उत्तरकाण्डे पंचपंचाशः सर्गः ॥ ५५ ॥ ॥ ५६ ॥ ॥ ५७ ॥ रामस्य भाषितं श्रु
त्वालक्ष्मणः परवीरहा ॥ उवाच प्रांजलिर्भूत्वा राघवं दीप्ततेजसं ॥ १ ॥

वज्ञायेत्यस्य स्वपिषिचेति शेषः ॥ चेतनेन विनाभूतः मृत इत्यर्थः ॥ एष्यति
भविष्यति ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ चेतनेन विना कृतो मृतः सुचिरा प्रख्या शोभायस्यसः ॥ २० ॥ तदिति ब्रह्मनाम ब्रह्मणस्तुल्यं तुल्यतया अधिगतः प्राप्तो यः प्रभावस्तद्वतौ ब्रह्मतुल्य
प्रभावाविति यावत् ॥ २१ ॥ इति श्रीरामाभिरामेश्रीरामीये वाल्मीकीये उत्तरकाण्डे पंचपंचाशः सर्गः ॥ ५५ ॥ ॥ ५६ ॥ अथ त्यक्तदेहयोः पुनर्देहप्राप्तिप्रश्नोत्तरे रामस्येति ॥ १ ॥